

dem alle. Der må man anlægge en global strategi og ikke en national lokalstrategi. Den holder ikke længere, det vil blive brugt som spekulation og tomrum, som naturligvis straks vil blive udfyldt. Derfor er jeg skuffet over, at SF ikke er fulgt med i sikkerhedspolitikken heller på dette område.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil gerne starte med at takke udenrigsministeren for et, synes jeg, udmærket svar på forespørgslen. Jeg lyttede naturligvis meget til det, man forventer fra regeringens side skal ske i Washington. Og det, udenrigsministeren dér sagde om de tiltag, der skal ske, er vi i Venstre enige i.

Nu er det snart 50 år siden, at NATO-traktaten blev undertegnet, og derfor er det ganske naturligt ligesom at gøre status, men også samtidig at se fremad. Det er jo det sidste, SF har ønsket med forespørgslen, nemlig NATO's rolle, struktur og strategisk koncept.

Jeg synes alligevel, jeg godt vil gøre et par bemærkninger, der mere har karakter af tilbageblik, for det hører også med i anledning af 50-års-jubilæet. Det er klart, at det ikke helt har SF's interesse på samme måde, som det har mit partis interesse. Det være sagt meget mildt.

Men sagen er jo, at vi i Danmark kan takke NATO og herunder ikke mindst USA og Storbritannien for, at vi i Danmark og i Europa nu i den længste periode i dette århundrede har haft fred. Vi kan takke NATO for, at vi under den kolde krig nød en udstrakt grad af beskyttelse og sikkerhed takket være forsvarsalliancen. Og at vi ikke som befolkningerne i Baltikum – jeg har jo oplevet det på Forsvarskommissionens rejser i Polen, Ungarn og Tjekkiet – er blevet sat tilbage og har oplevet, at når demokratier spirede frem, så blev de kvalt af en overvældende magt, kan vi takke NATO for ikke er overgået os.

Kommunismen har spillet fallit, verden er blevet en anden, men jeg synes alligevel, det her skulle siges.

NATO har også ændret sig. Det er, som udenrigsministeren var inde på, et helt nyt NATO. NATO evnede straks efter den kolde krigs ophør at forny sig og bidrage til opbygning af demokratier.

Jeg tænker på en lang række af de initiativer, der er taget. Det første allerede i 1990 om åbningen mod Øst, PfP-samarbejdet i 1994, som har vist sig utrolig bæredygtigt, også i praksis,

som vi har oplevet det i eks-Jugoslavien, Det Euroatlantiske Partnerskabsråd, NATO-Rusland-pagten og så selvfølgelig først og fremmest beslutningen i Madrid i 1997 om at invitere de tre nye lande ind som medlemmer og erklæringen om, at nye lande kan komme til. Det er et nyt NATO, vi står over for.

Samtidig har NATO ændret struktur, bl.a. ved CJTF-konceptet og ved en markant slankekommandostruktur fra 65 til 20 kommandoer.

Vi står altså med et NATO allerede i dag, som spiller en afgørende rolle for dansk sikkerhedspolitik og for Europas integritet, som er den eneste virkelige operatør som krisestyringsinstrument, den eneste virkelig militære operatør, og som kan sætte magt bag politiske beslutninger.

Og så til det fremadrettede, som SF ønsker diskuteret. Der har udenrigsministeren som sagt været inde på en række af de temaer, der skal drøftes i Washington.

Vi er enige i den udtalelse, der kom fra St. Malo-mødet, det britisk-franske initiativ om, at vi skal have kapacitet i Unionen til selvstændig handling bakket op af troværdige militære styrker. Det er vi helt enige i. Den Europæiske Union skal kunne tage beslutninger og godkende militære aktioner, når NATO som sådan ikke er involveret.

Vi er i Venstre også enige i den vurdering af det nye trusselsbillede, som vi står over for, og som fru Helle Degn var inde på. Det er nye risici. Jeg tænker her på masseødelæggelsesvåben af en ufattelig farlighed. Og her er det tankevækkende – det er til hr. Søvnald – at netop Joschka Fischer har sagt: Spredningen af masseødelæggelsesvåben er den værste trussel, vi står over for. Så han har jo sagt noget fornuftigt. Det har USA's udenrigsminister også sagt. Hun har meget rigtigt sagt, synes jeg, at et ballistisk missil, der bliver affyret fra en slyngelstat, er præcis lige så meget en artikel 5-trussel mod vores grænser, som en kampvogn fra Warszawa-pagten var det for to årtier siden. Det er de risici, vi står over for, og det må NATO indrette sig efter, og det forstår jeg man vil gøre i forbindelse med drøftelserne om det strategiske koncept i Washington.

Den amerikanske udenrigsminister har også sagt: NATO's primære opgave vil altid være forsvar mod angreb. Det er kernen i traktaten, der etablerede NATO, men alliancens grundlæggere skelnede også mellem, hvad traktaten